מי פטמים יג:], פסחים יג:],

ג) ושם וש"כו. ד) וכ"ה ד:ו.

ה) ר"ה ד:, ו) [פסחים עא.

ה) [פסחים קט.], ט) [ויקרא

תורה אור השלם

1. שלוש פעמים בשנה

יַרְאָה כָל זְבוּרְךְ אֶת פְּנֵי יִי אֱלֹהֵיףְ בַּמְּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג חַמַּצוֹת וּבְחַג

ַּיִּבְיֶּה בְּיֵה וְשַּׁבְּחוֹת וּבְּיָה הַשְּׁבָעוֹת וּבְחֵג הַסְּכּוֹת ולא יַרְאָה אֶת פְּנֵי יִיְּ

גליון הש"ם

-יש"י ד"ח כי פליני למיקם עליח כבל תאחר

יבו בייובו אב יווב אויה. עיין טורי אבן ר"ה באבני

שהם סד"ה כיון שעבר ובתשובת ח"ל סי' י"ב:

מוסף רש"י

ריקם:

דברים טז טז

ים:

מו א ב מיי׳ פ״ב מהל׳ חגיגה הל׳ י והלכה

מו ג מיי׳ שם פ״א הלכה

מה ד מיי׳ פי״ד מהל׳ מעשה החרבנות הלכה יג סמג לאוין שלא: מש ה מיי פ"ב מהלי חגיגה הלכה ח:

רבינו חננאל והני תנאי כי הני תנאי, דתניא אין מביאין תודה בארבעה עשר בניסן מפני חמץ שבה, שאין מביאין קדשים לבית הפסול, מרובין כלומר שהן כ ונפסלין בלינה, הנפטלין בלינה, ואין מביאין קדשים לכתחילה ליפסל. ולא בעצרת מביא תודה מפני שהוא יו"ט. ואם לא הביא עובר בכל ואם לא הביא עובר בכל תאחר. ור' שמעון אומר הרי הוא אומר בחג המצות ובחג כו'. ואוקימנה לר' שמעון בחולו של מועד. ^(†) סלותי מסלתינן, כלומר עושה אדם מלאכה כגון סלין וכיוצא בהן, הקרבה מיבעיא, דודאי מקריבין. כי פליגי למיקם בבל תאחר, ת״ק סבר שלש רגלים אמר רחמנא אפילו שלא כסדרן, כיון שעברו עליו ג׳ רגלים ולא הקריבו עובר במה שכתוב כי תדור נדר לה' אלהיך לא תאחר לשלמו וגו׳. ור׳ שמעון סבר בעינן ג' רגלים כסדרן, כדכתיבי באורייתא חג המצות חג שבועות וחג סוכות, ר' שמעון לטעמיה דדייק 3) חג המצות, ואמר לא היה צריד לכתוב בפסוק אומר אלי, אלא הזכיר חג שבועות וחג האסיף, יאמר שלש פעמים, למה לא היה צריך, מפני שבו פתח הכתוב תחילה, וכתב ועשית פסח לה' אלוהיד. . וכתיב בחג המצות לומ שזה ראשון לג' רגלים, ואם הקדישו אחר הפסח אינו עובר עליו בבל תאחר עד שיעברו עליו אחר עצרת ואחר סוכות ג׳ בר׳ שמעון אומר מביא אדם תודתו בחג הסכות. אום הווני בוע הסכות: ואוקימנה ביום טוב עצמו, ושמעינן מינה דקסבר נדרים ונדבות . קרבין ביום טוב. ותוב ש"מ (דלא רבי) [דר׳] שמעון בר' אלעזר דאי ס״ד משום יום טוב יאי סיו משום יום טוב הוא ליתני עצרת, מ"ט שביק עצרת ותני סוכות, ללמד שזה גורם. כלומר בין קודם הפסח הקדישו בין לאחר הפסח כיון שעבר עליו חג הסכות ולא הקריבו עובר עליו בבל תאחר, ודייק מחג הסכות, ואמר לא יאמר גורם. ויוצא בתודה זו

רבי שמעון אומר הרי הוא אומר בחג המצות וגו' כל שבא בחג אכל נדרים ונדבוס כו'. ועולא דקאמר כי האי מנא: והני סנאי. המצות בא בחג השבועות ובחג הסוכות. כך משמע ממוך פירוש הקונטרם דלקמן דגרים הכי וא"כ לפירוש זה מעיקרא דס"ד שבא לומר דנדרים ונדבות אין קרבין בחול המועד ה"פ כל שאינו בא ותודה נדרים ונדבות היא: בחג הסוכות. בחולו של מועד: רבי בחג המלות כגון תודה וכיולה בה

דאליבא דתנא קמא תודה אינה קרבה

. לקיש מר' יוחגן האומר הרי עלי תודה ואצא בה ידי חגיגה הריני נזיר

בחג המלות ואפי׳ בחול המועד וזהו דוחק דהיכי משמע ממלתיה דנדרים ונדבות חוץ מתודה אינן באין בחג המצות וכי תימא כל שאינו בא בחג המצות ר"ל ביום טוב» אם כן לא הוי דומיא דחג הסוכותב ועוד דאם כן אמאי כתב בחג השבועות לומר שאינן באין בחג השבועות והא אף בחול המועד דסוכות אינן באין ועוד כי גם לפי המסקנא לא אתי שפיר דקאמר דלענין בל תאחר קאמר וה"ק כל שראוי לבא בחג המצות שנתחייב בו קודם חג המלות בא בחג השבועות ובחג הסוכות שלא יאחר מלהביאו או בעלרת או בסוכות ג ועתה איך יביאנו והלאד אין בו חול המועד וכי תימא דנדרים ונדבות קרבין בי"ט הא משמע דבהני תנאי ליכא מאן דסבר הרבין בי"ט רק רבי אלעזר בר' שמעון ודוחק הוא לפרש בא בחג השבועות שכשיבה לרגל יביחנו חו קודם לכן ולאו בי"ט קאמרה על כן נראה דגרם הכי כל הבא בחג המצות ובחג השבועות בא בחג הסוכות וכו׳ והשתא מעיקרא סלקא דעתך כל שאינו בא בחג המלות כגון תודה וכן שאר נדרים ונדבות שאינן באין בחג השבועות כדקאמר תנא קמא בהדיא אינן באין בחג הסוכות ואפילו בחול המועד ולפי המסקנא ה״ק כל שבא בחג המצות ובחג השבועות כלומר שראוי לבא בזמן שניהם כלומר שעברו שני רגלים כסדרן בא בחג הסוכות פירוש לריך שיביאנו בחול המועד של סוכות וכל שאינו בא וכו' כלומר שאינו ראוי לבא בשניהם רק בעלרת ולא בחג המצות אינו חייב להביאו בחג הסוכות זה ורישא דוקא פירוש בא בחג הסוכות כלומר חובה להביאו משום בל תחתר וסיפה לחו דוהה פי׳ סיפא דאינו בא ר״ל אם לא ירלה שהרי הוא יכול להמתין עד סוכות של שנה הבאה אבל לעולם אם ירצה יקריב בחול המועד וקל להבין:

הָחולין לא צריכא דאף על גב דפריש כדבעא מניה רבי שמעון בן

אבל נדרים ונדבות דברי הכל אין קריבין ביום מוב והני תנאי כי הני תנאי ידתניא אין מביאין תודה בחג המצות מפני חמץ שבה ולא בעצרת מפני שהוא יו"מ אבל מביא אדם תודתו בחג הסוכות ר' שמעון אומר הרי הוא אומר יבחג המצות ובחג השבועות ובחג הסכות כל שבא בחג המצות בא בחג השבועות ובחג הסוכות וכל שלא בא בחג המצות אינו בא בחג השבועות ובחג הסוכות ר"א בר"ש אומר ימביא אדם תודתו בחג הסוכות ויוצא בה ידי חובתו משום שמחה ואין יוצא בה משום חגיגה אמר מר אין מביאין תודה בחג המצות מפני חמץ שבה פשיטא יאמר רב אדא בריה דרב יצחק ואמרי לה רב שמואל בר אבא יהכא בארבעה עשר עסקינן וקסבר אין מביאין קרשים לבית הפסול ולא בעצרת מפני שהוא יוֹ"ט קסבר נדרים ונדבות אין קריבין ביום טוב אבל מביא אדם תודתו בחג הסוכות אימת אילימא ביום מוב עצמו והא אמרת ולא בעצרת מפני שהוא יום מוב אלא בחולו של מועד ר"ש אומר הרי הוא אומר בחג המצות ובחג השבועות ובחג הסוכות כל שבא בחג המצות בא בחג השבועות ובחג הסוכות וכל שלא בא בחג המצות אינו בא בחג השבועות ובחג הסוכות מתקיף לה ר' זירא השתא סלותי מסלתינן נדרים ונדבות מבעיא אמר אביי יבהקרבה כולי עלמא לא פליגי דשרי כי פליגי למיקם עליה בבל תאחר ת"ה סבר ישלש רגלים אמר רחמנא אפילו שלא כסדרן יור' שמעון סבר כסדרן אין שלא כסדרן לא רבי אלעזר בר' שמעון אומר מביא אדם תודתו בחג הסוכות אימת אילימא בחולו של מועד היינו ת"ק אלא ביו"ם וקסבר נדרים ונדבות קריבין ביו"ם ומאי שנא חג הסוכות דנקט רבי אלעזר בר' שמעון לטעמיה דתניא∘ רבי שמעון אומר לא יאמר חג הסוכות שבו הכתוב מדבר למה נאמר לומר שוה אחרון רבי אלעזר ברבי שמעון אומר לומר שזה גורם: ויוצא בה משום שמחה ואינו יוצא בה משום חגיגה: פשיטא דבר שבחובה הוא ייוכל דבר שבחובה אינו בא אלא מן

שמעון אומר כו'. לקמיה מפרש לה: מביא אדם סודסו בחג הסוכות. לקמיה מפרש אפילו ביום טוב האמר: ויוצא בה משום שלמי שמחה. ואף על פי שמחויב בתודה זו ועומד דתניא במסכת חגיגה (דף ח.) ושמחת בחגד" לרבות כל מיני שמחות של בשר לשמחה מדלא כתיב והבאת שלמים ואכלת שם ושמחת ומיהו פשיטא לן דכל זמן שבית המקדש קיים אין שמחה אלא בבשרם שנאמר (דברים מ) וזבחת שלמים ואכלת שם ושמחת והאי קרא בהר גרזים כתיב ולא בשלמי שמחת י"ט כתיב דשמחת י"ט אם יש לו בכורות ומעשר בהמה אין לריך להביא שלמים: ואין יולא בה משום חגיגה. דדבר שבחובה הוא וכל דבר שבחובה אינו בא אלא מן החולין ותודה זו כבר מחויב הוא בה ואין זו מן החולין שיהא פוטר בה חגיגתו: אמר מר. השתא מהדר אמילתיה לפרושי מאי דאמר לעיל בהקרבת נדרים ונדבות פליגי: לבית הפסול. שממעט זמן אכילתן שאינו יכול לאכול חמץ אלא עד ארבע שעות ומתוך כך חמץ שבה בא לידי נותר: ר"ש אומר כו'. קס"ד למיסר נדרים ונדבות בחולו של מועד אתא: השתא. לרבי שמעון דאסר הני:

סלותי מסלתילן. לוקטין עלים בשדה מן המחובר בחולו של מועד דתניא

במועד קטן (דף יב:) קוללין עלים מן

המחובר במועד לנורך המועד: אמר

אביי בהקרבה כ"ע ל"פ דשרי. בחולו

של מועד: כי פליגי למיקם עליה

בבל תחחר. וכולה הך מתני׳ לענין

בל תאחר איירי. תנא קמא סבר כל

המחתר נדרו שלש רגלים אפילו שלא

כסדרן עובר בבל תאחר וטעמא יליף

בר"ה (דף ד:) מהאי קרא שלש פעמים

בשנה וגו׳ למה לי למיכתב בחג

המלות ובחג השבועות ובחג הסוכות

כיון דכתיב שלש פעמים פשיטא דהני

נינהו דהא מינייהו קסליק דלעיל

מיניה כתיב שמור את חדש האביב

שבעה שבועות תספר לך חג הסוכות

תעשה לך ש"מ לבל תחחר לומר חלה

קבעתי לך לתשלום מתנותיך ונדריך

והיינו דקה אתה לחשמועינן עלה

טובה כל מי שיש עליו תודה יביאנה

בחג הסוכות ואפילו הוא רגל ראשון

דלקמן פליגי כי הני תנאי דלעיל בנדרים ונדבות: מפני המן שבה.

על חלות לחם חמץ וגו' (ויקרא ז): ולא בעלרת מפני שהוא יום טוב.

אין מביאן קדשים לבית הפסול. אין מניאין קבית הפסוד. מין תכימין קרבן ביום שיממעט זמן אכילמו שקבעה לו מורה ונמלא בא לידי נותר, ותודה נאכלת ליום ולילה ואם יביאום בי"ד נאכלות של חמץ אלא עד שש שעות (פסחים יג:). אינו בא אלא מן אינו בא אלא מן החולין. כלומר משלו ולח ממה שהוא מחוייב ועומד (פסחים ע.).

א. אינו בא כלל בחג השבועות לחג המצות. מר"פ. יות המצורה ענייט. ב. דאילו חג המצות ר״ל יום טוב וחג הסוכות ר״ל המועד. חול המועד. שס. ג. דאל״כ יעבור בל תאחר שהרי יש כאן ג׳ רגלים כסדרו. שם. ד. איד השבועות אין. שס. ה. דאם כן לתנא קמא כדפירש הקונטרס. הלא קודם או אחריו. שס.

> ואגלח אחר נדרו שאם לא יביאנה עכשיו יצטרך לבא בשבילה לירושלים שהרי בעלותו ברגל בפסח לא יביאנה מפני חמץ שבה ולא בעצרת מפני שהוא יום טוב נמצא שאיחרה ג' רגלים שלא כסדרן. ואתא ר"ש למימר הרי הוא אומר כו' כסדרן אין שלא כסדרן לא הלכך הנודרה לפני סוכות יש לו שהות עד לשנה הבאה וה"ק כל שבא בחג המצות כגון שנדר קודם הפסח והיה עליו להביאה בחג המצות בא בחג השבועות שלאחריו או בחג הסוכות ואין לו עוד שהות וכל שאינו בא בחג המצות שלא היתה עליו להביאה בפסח כגון שנדר אחר הפסח אינו בא ° כלומר אינו לריך להביאה לא בחג השבועות שלאחריו ולא בחג הסוכות שיש לו שהות עד חג הסוכות של שנה הבאה שעברו שלש רגלים כסדרן: אלא ביום טוב וקסבר כו'. והיינו תנאי: לא יאמר הג הסוכום. כשהחזיר הכתוב להזכירן לשלש רגלים לבל תאחר לא היה לריך לכתוב ובחג הסוכות כיון שכתוב שלש פעמים בשנה וכתב בחג המלות ובחג השבועות דממילא ידענא דבו היה הכתוב מדבר שבפרשת סוכות הוא עסוק ובו נכתב כתוב זה: שוה אחרון. דבעינן כסדרן: שוה גורם. את בל מאחר שאפילו נדר לפני החג כיון שעבר עליו חג הסוכות עובר: דבר שבחובה הוא. דכתיב וחגותם ש: מן החולין. ולא ממעות מעשר שני ולא מנדרים ונדבות שהוא מחויב ועומד בהן: דאף על גב דפריש. דכשנדר התודה פירש על מנת שיולא בה ידי חגיגתו:

ואנלמ

ואין יוצא בה משום הגיגה. אע"פ שאמר בשעה שנדר הרי עלי תודה ואצא בה ידי הגיגה. אסיקני המפריש בענין זה נדור ואינו יוצא, כלומר נתחייב בנדרו וקידשה ושלמי הגיגה שהן עליו חובה, שנאמר והגותם אותו הג לה׳ ז׳ ימים, אינן באין אלא מן החולין, (וכיון) [וכמו] שאמר ר׳ יוחנן לר״ל, האומר הרי עלי תודה ואצא בה ידי חגיגה, הריני נזיר ואגלח ממעות מעשר שני, נדור ואינו יוצא, נזיר ואינו מגלח.